

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
(Олексій ЗОРЯ)
«02» вересня /2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
Банківський менеджмент

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь магістр
факультет обліку та фінансів

Полтава
2024/2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Банківський менеджмент для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Мова викладання державна

Розробники:

Дорошенко Ольга, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент;

Капаєва Людмила, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

«02» вересня 2024 року

(Ольга ДОРОШЕНКО)

(Людмила КАПАЄВА)

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від «02» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

«02» вересня 2024 року

(Олексій ЗОРЯ)

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

(Світлана ЗОРЯ)

протокол від 02 вересня 2024 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів	5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 072ФБССФР_мд_2024
Семестр	1
Лекції (годин)	26
Практичні /семінарські (годин)	24
Самостійна робота (годин)	100
Форма семестрового контролю	Екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування базових знань в області банківського менеджменту, практичних навичок аналізу сучасних тенденцій розвитку банківської справи й управління банківською діяльністю, формування у них вміння використовувати й адаптувати отримані знання до конкретних ситуацій для виявлення і вирішення проблем банківської системи.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Відсутні.

4. Компетентності

- загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

- фахові:

ФК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ФК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ФК05. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК08. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ФК09. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

5. Програмні результати навчання:

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського, страхового менеджменту та управління фондами для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності
ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.	вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	застосовувати управлінські навички у сфері банківської справи
ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського, страхового менеджменту та управління фондами для прийняття рішень.	застосовувати поглиблені знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень
ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.	оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (вправи).

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод пізнавальної гри, метод використання життєвого досвіду, навчальних дискусій для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування

думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповіальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження).

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (дискусії); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (самостійна робота); методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, самооцінювання, самоаналіз).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи менеджменту у банку.

Менеджмент як система управління банком: суб'екти та об'екти банківського менеджменту. Потреба в здійсненні банківського менеджменту. Становлення та розвиток банківського менеджменту.

Напрями діяльності банківського менеджменту. Механізм банківського менеджменту. Фінансовий менеджмент: сутність, об'єкт, предмет, основна ціль.

Функції менеджменту банківської установи.

Інструментарій менеджменту у банку. Принципи банківського менеджменту. Методи банківського менеджменту. Засоби управління банком. Мета, цілі та завдання банківського менеджменту.

Правові основи менеджменту у банку. Інформаційне забезпечення банківського менеджменту.

Особливості менеджменту банків в умовах сучасної економіки України. Сучасні тенденції банківництва. Сучасні завдання управління банківським бізнесом. Диджиталізація банківської діяльності. Соціальна відповідальність банківського бізнесу. Проблеми банківського менеджменту. Причини банківської кризи. Заходи для ефективного розвитку банківського менеджменту України.

Тема 2. Національний банк України як головний орган управління вітчизняною банківською системою

Організаційно-правові основи управління та функціонування Національного банку України. Характеристика НБУ як основного керуючого органу банківської системи. Статус, повноваження і принципи організації діяльності НБУ. Організаційна структура управління НБУ. Рада Національного банку України як вищий орган управління даною структурою. Голова НБУ: обов'язки та повноваження. Взаємодія НБУ з іншими державними органами. Правові основи функціонування банків. Законодавча база. Нормативно-інструктивні акти НБУ.

Методи управління та функції НБУ. Система функцій НБУ. Стабільність національної грошової одиниці. Цінова стабільність. НБУ як кредитор останньої інстанції. НБУ як єдиний емісійний центр держави. Місце та компетенції НБУ в проведенні валютної політики. Встановлення нормативів НБУ для банків. Заходи впливу НБУ на ризики, які виникають в банківській системі. Операції НБУ. Показники ефективності банківського менеджменту. Роль менеджменту у підвищенні ефективності функціонування банку.

Інформаційне забезпечення банківського менеджменту та банківський нагляд. Сутність і складові інформаційного забезпечення управління банком. Фінансова звітність як джерело інформації про управління банком. Заходи державного управління у грошово-кредитній сфері, які покладені на НБУ. Інструменти грошово-кредитної політики НБУ. Використання управлінського обліку та звітності для планування, організації, аналізу та контролю банківської діяльності. Характеристика форм статистичної звітності, що використовуються у процесі управління банком. Контроль як одна з функцій банківського менеджменту, його зміст і значення для ефективного функціонування банку. Види

банківського контролю. Банківські рейтинги і їх місце у системі контролю. Критерії і проблеми організації ефективного контролю у банківській сфері.

Функціонування НБУ в реаліях диджиталізації. Диджиталізовані взаємодія НБУ з комерційними банками та платіжними системами. Формування національної платіжної системи Простір.

Тема 3. Організація банківської діяльності.

Сутність і зміст організації банківської діяльності. Мета організації банківської діяльності. Особливості організації банківської діяльності. Завдання та напрями, що визначають ефективну організаційну структуру банку.

Принципи організаційного процесу у банку.

Корпоративне управління в банку. Головні риси ефективного корпоративного управління. Система стандартів корпоративного управління. Моделі корпоративного управління. Вдосконалення корпоративного управління в кредитних організаціях (Базель). Принципи ефективної системи корпоративного управління в сучасному банку.

Органи управління банку. Суб'єкти управління банку та їхні повноваження. Повноваження загальних зборів акціонерів, наглядової ради, ревізійної комісії, правління, комітетів. Функціональні блоки та підрозділи. Особливості «гуртового» і «роздрібного» банків. Організаційна структурна банківського холдингу.

Типи систем управління банком. Особливості, переваги і недоліки лінійних систем і системи штабних ліній.

Організаційна структура банку. Види організаційних структур банківських установ. Основні групи організаційних структур: за принципом бюрократії, адаптивні, за ступенем централізації.

Особливості формування центрів відповідальності та фінансової структури банку.

Причини і фактори зміни організаційної структури банків. Зовнішні фактори та внутрішні причини, що зумовлюють необхідність реорганізації банку.

Сучасні тенденції у формуванні організаційних структур банків. Проблеми формування організаційних структур вітчизняних банків. Основні напрями оптимізації організаційної структури банку на сучасному етапі. Принципи функціонування інтелектуального «банку майбутнього». Диджиталізація банків та питання удосконалення організаційних структур. Віртуальний банк.

Тема 4. Система планування банківської діяльності.

Сутність планування у банку. Завдання і елементи системи планування банківської діяльності. Основні компоненти банківського плану. Фази процесу планування.

Види планування у банківській установі. Рівні планування.

Стратегічне планування у банку, його етапи. Мета стратегічного планування. Вимоги до стратегічного плану. Процес стратегічного планування. Етапи стратегічного планування. Методи стратегічного аналізу. Ситуаційний аналіз у банку. Механізм проведення SWOT-аналізу. Визначення місії банку. Формульовання стратегічних цілей банку. Розробка стратегії банку. Стратегічні напрями діяльності банку. Рівні банківської стратегії: корпоративний рівень і рівень ділового сектору. Стратегія маркетингу. Стратегія ризиків. Стратегія управління персоналом і розвитку організаційної структури. План узгоджених дій.

Тактичне планування у банку, його характеристики. Складання бізнес-плану у банках. Мета та завдання бізнес-плану банку. Структура бізнес-плану банку. Основні етапи складання бізнес-плану банку. Етапи бізнес-планування банківської установи. Фінансовий план.

Фінансове планування і бюджетування. Призначення фінансового планування. Результат фінансового планування. Зміст фінансової моделі та плану банківських операцій. Бюджет і бюджетування. Завдання бюджетування. Моделі внутрішнього госпрозрахунку в банку. Створення бюджетів. Етапи бюджетного процесу в банку. Розрахунок прогнозних показників. Труднощі, що виникають в процесі планування перед вітчизняними банками.

Тема 5. Управління пасивами банку.

Склад і структура пасивів банку. Система мобілізації банківських пасивів. Суть управління банківськими пасивами.

Суть і призначення власного капіталу банків. Структура банківського капіталу. Функції капіталу банку. Види банківського капіталу та методи оцінювання його вартості. Визначення бухгалтерської вартості власного капіталу банку. Визначення ринкової вартості. Метод регулюючих процедур. Види банківського капіталу. Визначення адекватності власних коштів банку: Базельська конвенція та вітчизняна практика. Проблеми достатності капіталу банку. Показники достатності капіталу. Регулятивний капітал. Поділ регулятивного капіталу на рівні. Зважування активів щодо ризику. Ринковий ризик. Аналіз ризиків щодо визначення адекватності капіталу. Вітчизняні нормативи величини капіталу банківських установ. Проблеми капіталізації національної банківської системи. Вимоги до визначення адекватності власного капіталу банківських установ. Ідентифікація фінансових ризиків та управління ними при оцінюванні достатності капіталу банку. Покращення якості, підвищення обсягу і достатності власного капіталу та ліквідності на міжнародному рівні. Методи управління власним капіталом банку. Стратегія зростання капіталу. Об'єкти управління власним капіталом. Складові управління власним капіталом: управління мобілізацією і використанням капіталу. Показники адекватності банківського капіталу. Джерела збільшення банківського капіталу, їх характеристика. Переваги та недоліки внутрішніх та зовнішніх джерел нарощування капіталу.

Банківські зобов'язання та їх розподіл. Структура банківських зобов'язань. Депозитні ресурси та їх класифікація. Недепозитні джерела формування залучених коштів. Міжбанківські кредити. Боргові цінні папери банку. Завдання управління залученими ресурсами. Застосування нецінових методів управління. Політика банку щодо мобілізації ресурсів на фінансових ринках. Цілі мобілізації ресурсів банку. Фактори, що впливають на формування банківських пасивів. Організація управління зобов'язаннями банків. Методи управління залученими ресурсами банку. Інструменти управління депозитними ресурсами. Депозитна політика. Методи встановлення процентних ставок за депозитами. Податковий фактор при управлінні зобов'язаннями. Оптимізація структури капіталу. Цінові і нецінові методи управління залученими ресурсами банку. Процес управління не депозитними ресурсами банку.

Тема 6. Управління активами та позабалансовою діяльністю банку.

Характеристика активів банку. Особливості активів банку. Структура банківських активів. Критерії класифікації та оцінювання якості активів банків. Склад банківського портфеля активів. Оцінка якості активів банку.

Сутність управління банківськими активами. Складові процесу управління активами банку. Система управління активами банку. Портфельний підхід структурування об'єкта управління активами банку.

Управління кредитним портфелем банку. Основні елементи системи управління кредитним портфелем банку. Функції та завдання підрозділів з управління кредитним процесом у банку. Функції процесу кредитування.

Кредитна політика банку. Внутрішні та зовнішні фактори, що визначають кредитну політику банку. Мета та пріоритети кредитної політики. Елементи кредитної політики. Принципи кредитної політики банку.

Ціноутворення банківських кредитів. Методи встановлення ставки за кредитом. Модель цінової політики. Модель цінового лідерства. Встановлення процентної ставки та принципом «вартість-вигідність». Системи нарахування процентів: американська, англійська і європейська.

Управління портфелем цінних паперів банку. Сучасні проблеми банківського інвестування в Україні. Портфель цінних паперів. Класифікація цінних паперів. Види банківських вкладень в цінні папери. Склад портфелю цінних паперів банку. Критерії розроблення інвестиційної політики і визначення структури цінних паперів банку. Фактори,

що впливають на інвестиційну політику банку. Інвестиційна стратегія банку та її зміст. Інвестиційна політика банку. Підходи до управління портфелем цінних паперів: активна та пасивна інвестиційна стратегія. Особливості самостійного та довірчого управління портфелем цінних паперів банку. Типи портфелів цінних паперів. Фактори доходності цінних паперів. Ризики цінних паперів. Очікувана норма дохідності цінного папера.

Управління позабалансовою діяльністю банку. Причини розширення позабалансових операцій банку. Сек'ютизація активів банку. Участь у позиках. Фінансові гарантії.

Тема 7. Управління активами та пасивами банку.

Еволюція підходів до управління активами і пасивами банківських установ: їхні переваги та недоліки.

Сутність і зміст концепції інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку (УАП). Головні завдання збалансованого підходу щодо управління активами і пасивами банку. Цілі комплексного підходу управління активами і пасивами банку. Підходи щодо управління активами і пасивами банку: вузький і широкий. Фінансові цілі управління активами і пасивами. Стратегічний та тактичний рівні системи управління активами та пасивами: об'єкти і суб'єкти. Концепція управління активами і пасивами. Завдання комплексного підходу до управління активами і пасивами. Фінансові потоки банку. Інформаційне забезпечення. Аспекти, які потрібно враховувати при оцінюванні процесу управління активами і пасивами банків. Принципи управління фінансовими потоками в банку. Поведінка банку на фінансовому ринку при зміні процентних ставок.

Стратегії управління активами і пасивами банків. Проблема оптимізації співвідношення між прибутковістю та ризиком банку. Стратегічний, тактичний і оперативний рівні управління банківськими фінансами. Стратегії максимізації прибутку та мінімізації ризику банку: сутність та критерії вибору. Класифікація стратегій управління активами і пасивами банку.

Методи управління активами і пасивами банківських установ. Методи управління структурою балансу. Геп-менеджмент. Стратегія управління гепом. Дюрація. Метод трансфертного ціноутворення на основні банківські продукти. Методи управління, пов'язані з проведенням позабалансових фінансових операцій. Хеджування. Імітаційне моделювання.

Система аналітичних показників при реалізації інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку. Інтегровані показники, які відображають рівень ризиковості. Показники прибутковості та їх взаємозв'язок.

Організаційна структура управління активами і пасивами банку. Комітет управління активами і пасивами: склад, повноваження, завдання та функції. КУАП в організаційній структурі банку.

Тема 8. Управління банківськими ризиками.

Сутність, класифікація та методи оцінювання ризиків у банківській діяльності. Причини ризикованості банківської діяльності. Види банківських ризиків. Методи визначення кількісної оцінки банківських ризиків. Методи оцінювання банківських ризиків.

Організація управління банківськими ризиками. Сутність управління ризиками, завдання системи управління ризиками банку. Принципи та елементи системи управління банківськими ризиками. Основні етапи управління банківськими ризиками. Основні методи та інструменти управління банківськими ризиками. Похідні інструменти хеджування ринкового ризику. Види лімітів за фінансовими ризиками. Формування резервів за активами та за наданими зобов'язаннями. Етапи планування банківських ризиків.

Система ризик менеджменту в банку. Функції системи ризик-менеджменту. Етапи ризик-менеджменту. Стратегічні рішення управління ризиками.

Система управління кредитним ризиком у банківських установах. Сутність кредитного ризику. Елементи системи управління кредитним ризиком. Процес управління

кредитним ризиком у банку. Основні заходи з управління кредитним ризиком. Методи зменшення кредитного ризику. Методи управління кредитним ризиком на макрорівні. Методи управління кредитним ризиком на національному та міжнародному рівнях. Базель III. Європейський комітет з питань державних фінансово-інформаційних агенцій. Рада фінансової стабільності та її завдання. Заходи роботи з проблемними кредитами. Розподіл повноважень між підрозділами і колегіальними органами управління банку щодо управління кредитним ризиком. Авторизація кредиту. Продаж кредитів.

Методи управління ризиком незбалансованої ліквідності банку. Суть ризику ліквідності. Методи оцінки ліквідності банку. Нормативні коефіцієнти ліквідності (Базель III). Оцінка ліквідності банку за методом внутрішніх коефіцієнтів. Аналіз депозитної бази. Етапи оперативного аналізу розриву ліквідності банку. Рівні управління ризиком ліквідності. Контроль і прийняття рішень з управління ліквідністю.

Мінімізація ринкових ризиків у банківській діяльності. Ринкові ризики та їх види. Система управління процентним ризиком банку: елементи та завдання. Етапи оцінювання валутного ризику. Фактори визначення кількісних параметрів валутного ризику та якості його управління. Методи управління валутними ризиками. Інструменти розрахунку процентного ризику. Визначення спеціального процентного ризику. Етапи розрахунку загального процентного ризику. Фактори визначення кількості процентного ризику та якості його управління. Методи оцінювання процентного ризику. Хеджування. Визначення фондового ризику. Визначення класу емітентів. Управління ринковим ризиком – комітет з управління ризиками. Фінансово-аналітична служба банку.

Тема 9. Управління ліквідністю банку.

Сутність банківської ліквідності, її принципи і функції. Визначення поняття «банківська ліквідність». Визначення стану ліквідності банку. Функції управління ліквідністю. Принципи управління банківською ліквідністю.

Управління ліквідністю у банківських установах. Фактори, які впливають на ліквідність банку. Визначення ліквідної позиції банку. Етапи аналізу ліквідності банку. Обсяг потреби в ліквідних засобах. Джерела надходження до банку ліквідних засобів. Інструменти ефективного регулювання ліквідності банків.

Еволюція підходів до визначення банківської ліквідності. Теорії управління банківською ліквідністю.

Методи управління ліквідністю банку. Підходи до реалізації напрямків управління ліквідністю банку. Стратегії управління ліквідністю банку.

Способи визначення потреби в ліквідних коштах. Методи управління ліквідністю банку. Методи оцінювання потреби банку в ліквідних коштах. Нормативи ліквідності банків в Україні. Індикатори ліквідності. Принцип обережності при прогнозуванні грошових потоків банку.

Управління ліквідною позицією банку через управління обов'язковими резервами. Норми резервування. Основне завдання менеджменту грошової позиції банку. Стратегія управління грошовою позицією банку.

Тема 10. Інжиніринг в банківському менеджменті.

Сутність інжинірингу в банківському бізнесі. Система менеджменту та планування в банківському бізнесі в реаліях інжинірингу та диджиталізації в банківській сфері. Мобільний банкінг та управління ним. Інжиніринг процесу формування нових банківських продуктів та послуг враховуючи аспекти диджиталізації в банківській сфері. Ризики диджиталізованих банківських послуг та дистанційних каналів їх передачі. Управління ризиками викликаними процесом диджиталізації та дистанційними каналами передачі банківських послуг. Криптографічний захист банківських даних.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти <i>(072ФБССФР_мд_2024)</i>			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту у банку	14	2	2	10
Тема 2. Національний банк як головний орган управління вітчизняною банківською системою	14	2	2	10
Тема 3. Організація банківської діяльності	14	2	2	10
Тема 4. Система планування банківської діяльності	14	2	2	10
Тема 5. Управління пасивами банку	14	2	2	10
Тема 6. Управління активами й позабалансовою діяльністю банку	14	2	2	10
Тема 7. Управління активами та пасивами банку	18	4	4	10
Тема 8. Управління банківськими ризиками	18	4	4	10
Тема 9. Управління ліквідністю банку	16	4	2	10
Тема 10. Інжиніринг в банківському менеджменті	14	2	2	10
Усього годин	150	26	24	100

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти <i>(072ФБССФР_мд_2024)</i>			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту у банку	2			
Тема 2. Національний банк як головний орган управління вітчизняною банківською системою	2			
Тема 3. Організація банківської діяльності	2			
Тема 4. Система планування банківської діяльності	2			
Тема 5. Управління пасивами банку	2			
Тема 6. Управління активами й позабалансовою діяльністю банку	2			
Тема 7. Управління активами та пасивами банку	4			
Тема 8. Управління банківськими ризиками	4			
Тема 9. Управління ліквідністю банку	2			
Тема 10. Інжиніринг в банківському менеджменті	2			
Разом	24			

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин денна форма здобуття освіти (072ФБССФР мд 2024)
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту у банку	10
Тема 2. Національний банк як головний орган управління вітчизняною банківською системою	10
Тема 3. Організація банківської діяльності	10
Тема 4. Система планування банківської діяльності	10
Тема 5. Управління пасивами банку	10
Тема 6. Управління активами й позабалансовою діяльністю банку	10
Тема 7. Управління активами та пасивами банку	10
Тема 8. Управління банківськими ризиками	10
Тема 9. Управління ліквідністю банку	10
Тема 10. Інжиніринг в банківському менеджменті	10
Разом	100

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання здобувачем вищої освіти завдань самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / Результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> - опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - розв'язування тестів; - завдання самостійної роботи; - підготовка тез та доповіді; - екзамен
ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.	<ul style="list-style-type: none"> - опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - розв'язування тестів; - завдання самостійної роботи; - підготовка тез та доповіді; - екзамен
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	<ul style="list-style-type: none"> - опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - розв'язування тестів; - завдання самостійної роботи; - підготовка тез та доповіді; - екзамен
ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського, страхового менеджменту та управління фондами для прийняття рішень.	<ul style="list-style-type: none"> - опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - розв'язування тестів; - завдання самостійної роботи; - підготовка тез та доповіді; - екзамен

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - завдання самостійної роботи; - підготовка тез та доповіді; - екзамен
ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.	- виконання вправ на практичних заняттях; - завдання самостійної роботи; - підготовка тез та доповіді; - екзамен

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	опитування	виконання практичних завдань	Розв'язування тестів	виконання завдання самостійної роботи	виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез доповіді)	екзамен	
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту у банку	2	2	1	2			7
Тема 2. Національний банк як головний орган управління вітчизняною банківською системою	2	2	1	2			7
Тема 3. Організація банківської діяльності	2	2	1	2			7
Тема 4. Система планування банківської діяльності	2	2	1	2			7
Тема 5. Управління пасивами банку	2	2	1	2			7
Тема 6. Управління активами й позабалансовою діяльністю банку	2	2	1	2			7
Тема 7. Управління активами та пасивами банку	2	2	1	2			7
Тема 8. Управління банківськими ризиками	2	2	1	2			7
Тема 9. Управління ліквідністю банку	2	2	1	2			7
Тема 10. Інжиніринг в банківському менеджменті	2	2	1	2			7
Завдання самостійної роботи (підготовка тез доповіді)	-	-	-	-	10		10
Разом	20	20	10	20	10	-	80
Екзамен	-	-	-	-	-	20	20
Разом	20	20	10	20	10	20	100

Шкала та критерії оцінювання
Oпитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	Здобувач вищої освіти надав повну відповідь, чим продемонстрував знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи, банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етических аспектів
1 бал	Здобувач вищої освіти надав не повну відповідь, чим продемонстрував недостатні знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи, банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етических аспектів
0 балів	Здобувач вищої освіти не надав відповідь, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	Здобувач вищої освіти виконав завдання, чим продемонстрував вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблений знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етических аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
1 бал	Здобувач вищої освіти надав не повністю виконав завдання, з допущеними помилками, чим продемонстрував недостатні вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблений знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етических аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
0 балів	Здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
1 бал	Здобувач вищої освіти надав відповідь на 50% і більше тестів, чим продемонстрував знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи, банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етических аспектів

0 балів	Здобувач вищої освіти надав відповідь на менш ніж 50% тестів, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
---------	--

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	Здобувач вищої освіти виконав завдання, чим продемонстрував вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблений знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
1 бал	Здобувач вищої освіти надав не повністю виконав завдання, з допущеними помилками, чим продемонстрував недостатні вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблений знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
0 балів	Здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Підготовка тез доповіді

Кількість балів	Критерії оцінювання
10 балів	Здобувач вищої освіти підготував тези та доповідь на конференцію (круглий стіл), уточнив її презентацію, чим продемонстрував вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблений знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
8 балів	Здобувач вищої освіти підготував тези та доповідь на конференцію (круглий стіл), уточнив її презентацію, але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію, чим продемонстрував базові вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблений знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих

	та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
6 балів	Здобувач вищої освіти підготував тези та доповідь на конференцію (круглий стіл), але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію, чим продемонстрував недостатні вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблені знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
4 бали	Здобувач вищої освіти підготував тези, але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію, чим продемонстрував недостатні вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблені знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
2 бали	Здобувач вищої освіти підготував тези, але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію, чим продемонстрував недостатні вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблені знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
0 балів	Здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання

Екзамен

Кожний екзаменаційний білет містить 2 теоретичні питання і практичне завдання.

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високий рівень знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи, банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	4	теоретичне питання розкрито не зовсім повністю, що свідчить про достатній рівень знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи,

		банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	3	теоретичне питання розкрито не повністю, що свідчить про базовий рівень знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи, банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	2	теоретичне питання розкрито частково, що свідчить про недостатній рівень знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи, банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	1	теоретичне питання розкрито мінімально, що свідчить про мінімальний рівень знання фундаментальних закономірностей розвитку банківської справи; інноваційних підходів у сфері банківської справи, банківського менеджменту та управління фондами; варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та ефективність їх з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
для 1-ї практичного завдання	10	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про високий рівень вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	8	розрахунки практичної ситуації виконані в цілому правильно, з незначною кількістю несуттєвих помилок, але сформовані неповні висновки, що свідчить про достатній рівень вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	6	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю суттєвих помилок, сформовані неповні висновки, що свідчить про базовий рівень вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей,

		наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	4	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю принципових помилок, несформовані висновки, що свідчить про недостатній рівень вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблені знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	2	виконання задовільняє мінімальні критерії, що свідчить про мінімальний рівень вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними, управлінські навички у банківської справи, поглиблені знання в сфері банківського менеджменту та управління фондами для прийняття рішень; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти;

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Реалізація навчальної дисципліни передбачає використання наступних засобів навчання:

- персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet;
- програмне забезпечення: OS Windows, MS Office, PowerPoint, хмарні додатки Google;
- Internet-браузери, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформи Zoom, Google Meet;
- мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ

Перелік інструментів, обладнання, устаткування та програмного забезпечення, потрібного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує навчальна лекційна аудиторія, навчально-наукова лабораторія кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

13. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо термінів виконання та перескладання. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyprocesnasayt.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>).

Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною

дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Політика щодо академічної добroчесності. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної добroчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної добroчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконується відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристрій). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної добroчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Політика щодо відвідування занять. Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 8.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>). Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

Політика щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>).

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>).

14. Рекомендовані джерела інформації **Основні**

1. Журавльова Т.О., Макаренко Ю.П., Туррова Л.Л., Сірко А.Ю. Фінансовий менеджмент у банку : навч.посіб. Дніпро: Пороги, 2021. 360 с.
2. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М. Банківський менеджмент : навч. посіб. 3-те вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 170 с.
3. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
4. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.

- Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
- Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>

Допоміжні

- Барна М. Ю., Рушишин Н. М. Розвиток банківської системи України у контексті державної політики відновлення економічного зростання : монографія. Львів : Растр-7, 2022. 407 с.
- Бечко П.К., Бондаренко Н.В., Ролінський О.В., Бечко В.П., Макаренко О.В. Фінансовий менеджмент як основа ефективного управління комерційним банком. Уманський національний університет садівництва. Режим доступу: DOI: 10.31395/2415-8240-2022-100-2-320-329 <https://lib.udau.edu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/43e659cf-c0e8-40a7-841b-a2b07d8b0c8c/content>
- Благун І. І. Банківська система України в умовах турбулентності фінансового ринку : теорія, методологія, практика : монографія. Івано-Франківськ : ДВНЗ Прикарп. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2020. 363 с.
- Версаль Н. І. Фінансові шоки в банківській системі України : теорія, практика та шляхи адаптації : монографія. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Ямчинський О. В., 2019. 470 с.
- Добровольська О. В., Качула С. В., Льовкіна А. С. Фінансовий менеджмент кредитного ризику як запорука безпеки кредитної діяльності банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10005>. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.6
- Дроботя Я. А., Бражник Л. В. Диджиталізація банківської діяльності та платіжних систем. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск. 51. С. 261 – 267.
- Дроботя Я. А., Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Диджиталізовані інновації банківського бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 23. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/157>.
- Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Оцінка банківських ризиків. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.35>.
- Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Управління банківськими ризиками. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.35>.
- Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.3.72.
- Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Яременко А. С. Ризик ліквідності комерційного банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.81.
- Дроботя Я. А., Краснікова О. М., Дорошенко О. О. Маркери сучасної світової банківської системи як основа її безпеки. *Ефективна економіка*. 2024. № 3. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3347>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.54>.
- Дроботя Я. А., Телятник М. Ю. Управління капіталом комерційного банку. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-9>.
- Левицький В.В. Банківський менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 102 с.
- Мартинов Д.В. Антикризовий менеджмент в банках України в умовах невизначеності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, 2024. №11. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-08-02>
<https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2024-11-08-02/2024-11-08-02>
- Миронов Ю.Б., Сватюк О.Р., Жеребило І.В. Удосконалення стратегії та діджиталізації

- менеджменту банків. *Вісник Львівського торгово-економічного університету*. Економічні науки. № 60, 2020. С. 93-99. <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/773/734>
17. Нечипоренко А.В. Банківський менеджмент в контексті інноваційного розвитку. *Глобалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених* (Одеса, 20 жовтня 2022 р.) [Електронний ресурс]. Одеса: ОНЕУ, 2022. 163 с. С. 141-142.
  18. Нікіфоров П. О., Ткачук І.Я. Координація фіскальної та монетарної політики України : інституціональний вимір проблем і перспектив. Фіскальна та монетарна політика економічного розвитку України : монографія. Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. С. 211-226.
  19. Нікіфоров П. О., Крауз Н. М., Крауз К. М. Регулювання грошового ринку інструментами монетарної політики. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2022. № 2. С. 77-90.
  20. Нікіфоров П. О., Третякова О. В., Харабара В. М. Fintech інновації у забезпечені фінансової інклузії банками України. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Серія Економіка. 2021. Вип. 834. С. 49 – 53. URL: <http://econom.chnu.edu.ua/journal/index.php/ecovis/article/view/168>.
  21. Скрипник Ю.В., Рибалка В.В. Розвиток фінансового менеджменту в банківських установах. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Випуск 6 (17). С. 594-599. https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/17_2018/105.pdf
  22. Тарасевич Н. В. Актуальні аспекти формування системи ризик-менеджменту в банках України. *Modern Economics*. 2020. № 21(2020). С. 213-218. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V21\(2020\)-33](https://doi.org/10.31521/modecon.V21(2020)-33).
  23. Ушакова, О. А., Гарбарук, А. Б. Управління відсотковим ризиком у системі банківського ризик-менеджменту. *Економічний простір*. 2020. №157. С. 85-88. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/157-16>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: [//rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: [// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
3. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: [//www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua).
4. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України. URL: ukrstat.gov.ua.
6. Офіційні сайти банків України.